

ПАМ'ЯТКА **для суб'єктів декларування**

Пам'ятку розроблено згідно із Законом України «Про запобігання корупції» (далі – Закон) та Порядку заповнення та подання декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, затвердженого наказом Національного агентства з питань запобігання корупції від 23.07.2021 № 449/21 (далі - Порядок № 449/21).

Законом України «Про внесення змін до деяких законів України про визначення порядку подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, в умовах воєнного стану», який набув чинності 12 жовтня 2023 року, відновлено електронне декларування.

Законом передбачено чотири типи декларацій особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (далі – декларація) та два додаткові заходи здійснення фінансового контролю, а саме:

- щорічна декларація;
- декларація при звільненні;
- декларація після звільнення;
- декларація кандидата на посаду;
- повідомлення Національного агентства з питань запобігання корупції (далі – Національне агентство) про відкриття суб'єктом декларування або членом його сім'ї валютного рахунка в установі банку-нерезидента;
- повідомлення Національного агентства шляхом внесення інформації до Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (далі – Реєстр) про суттєві зміни в майновому стані суб'єкта декларування.

I. Щорічна декларація

Відповідно до ч. 1 ст. 45 Закону суб'єкти декларування зобов'язані щорічно до 01 квітня подавати шляхом заповнення на офіційному веб-сайті Національного агентства декларацію за минулий рік за формою, що визначається Національним агентством.

Подається така декларація у період з 00 годин 00 хвилин 01 січня до 00 годин 00 хвилин 01 квітня і охоплює звітний рік (попередній рік) за період з 01 січня до 31 грудня включно.

Обов'язок подавати щорічну декларацію виникає в суб'єкта декларування щороку протягом строку здійснення діяльності, яка передбачає обов'язок подання декларації, або перебування на посаді, яка зумовлює здійснення такої діяльності. Подається щорічна декларація з приміткою «я продовжую виконувати функції держави або органу місцевого самоврядування».

II. Декларація при звільненні

Відповідно до абз. 1 ч. 2 ст. 45 Закону суб'єкт декларування, який припиняє діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, повинен подати декларацію протягом 30 календарних днів з дня припинення відповідної діяльності.

В такій декларації зазначається інформація за період не охоплений раніше поданими деклараціями, станом на останній день здійснення діяльності, яка передбачає обов'язок подання декларації.

Під раніше поданими деклараціями розуміються декларації, що були подані до Реєстру, крім декларації кандидата на посаду (абз. 1-3 пп. 2 п. 2 розділу II Порядку № 449/21).

Днем припинення діяльності є останній день виконання функцій держави або місцевого самоврядування, або іншої діяльності, зазначеної у пп. «а», «в» – «г» п. 2 ч. 1 ст. 3 Закону, у тому числі перебування на посадах, зазначених у п. 1, пп. «а», «в» – «г» п. 2 ч. 1 ст. 3 Закону.

Відлік строку подання декларації при звільненні починається з 00 годин 00 хвилин дня, наступного за днем припинення діяльності.

Якщо в особи упродовж звітного періоду були підстави для *подання декларації при звільненні декілька разів*, кожна з них має бути подана за період, який не був охоплений раніше поданими деклараціями.

Під припиненням діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, мається на увазі наступне:

а) фактичне звільнення;

б) перехід на посаду, яка не підпадає під дію пункті 1, підпункті "а" пункту 2 ч.1 ст. 3 Закону, тобто не потребує подання декларації.

У разі переведення суб'єкта декларування на іншу посаду яка передбачає обов'язок подання декларації, декларація при звільненні не подається.

Звільнення особи за переведенням або у разі, якщо особа стала переможцем конкурсу та через це звільнилася з посади в одному органі (закладі, установі, організації) й упродовж *30 календарних днів* прийнята на посаду, яка також зумовлює здійснення діяльності, яка передбачає обов'язок подання декларації, в іншому органі (закладі, установі, організації), не вважається припиненням діяльності, оскільки у такому випадку відбувається лише зміна посади або інших істотних умов праці. У таких ситуаціях обов'язку подати декларацію при звільненні не виникає.

Якщо особа, яка одночасно обіймала дві посади, пов'язані з декларуванням, але протягом року звільнилася або іншим чином припинила перебувати на одній із таких посад, декларація при звільненні не подається, оскільки особа продовжує обіймати іншу посаду, яка зумовлює здійснення діяльності, яка передбачає обов'язок подання декларації.

III. Після звільнення

Відповідно до абз. 2 ч. 2 ст. 45 Закону суб'єкт декларування, який припинив діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, зобов'язаний до 00 годин 00 хвилин 01 квітня року, наступного за звітним роком, у якому було припинено таку діяльність подати щорічну декларацію з приміткою «я припинив(ла) виконувати функції держави або органу місцевого самоврядування (після звільнення)». Така декларація охоплює звітний рік (період з 01 січня до 31 грудня включно), що передуює року, в якому подається декларація. Даний вид декларації подається наступного року після припинення діяльності, яка передбачає обов'язок подання декларації, або перебування на посаді, яка зумовлює здійснення такої діяльності.

IV. Декларація кандидата на посаду

Відповідно до ч. 3 ст. 45 Закону особа, що претендує на зайняття посад, зазначених у п. 1, п.п. «а» п. 2 ч. 1 ст. 3 Закону, подає декларацію до призначення або обрання особи на посаду. Така декларація охоплює звітний рік (період з 01 січня до 31 грудня включно), що передуює року, в якому особа подала заяву на зайняття посади (участь у конкурсі).

Якщо особа стає переможцем конкурсу на декілька посад в одному органі та раніше не подавала декларацію за минулий рік, вона подає одну декларацію кандидата на посаду, вказуючи посаду, на яку має намір бути призначеною.

Якщо особа, у якої виник обов'язок подати декларацію кандидата на посаду, незалежно від обставин вже подала щорічну декларацію (з будь-якою позначкою) за минулий рік, декларація кандидата на посаду за цей період не подається (пп. 3 п. 2 розділу II Порядку № 449/21).

! Водночас, якщо подана декларація кандидата на посаду охоплювала попередній звітний рік, а в особи виник обов'язок подати щорічну декларацію за той самий звітний період, то особа зобов'язана подати щорічну декларацію.

V. Письмове повідомлення Національного агентства про відкриття суб'єктом декларування або членом його сім'ї валютного рахунка в установі банку-нерезидента (далі - ПВВР)

Ч. 1 ст. 52 Закону встановлено, що у разі відкриття суб'єктом декларування або членом його сім'ї валютного рахунка в установі банку-нерезидента відповідний суб'єкт декларування зобов'язаний у двадцятиденний строк письмово повідомити про це Національне агентство у встановленому ним порядку, із зазначенням номера рахунку і місцезнаходження банку-нерезидента.

Валютний рахунок – будь-який рахунок суб'єкта декларування або члена його сім'ї, відкритий в установі банку-нерезидента в будь-якій валюті (п. 2 Порядку № 451/21).

Установа банку-нерезидента – юридична особа-нерезидент будь-якої організаційно-правової форми, яка є банком, її відокремлені підрозділи (філії, відділення), що створені і діють відповідно до законодавства іноземної держави та з місцезнаходженням за межами України (п. 2 Порядку № 451/21).

Банк – юридична особа, яка на підставі банківської ліцензії має виключне право надавати банківські послуги (ст. 2 Закону України «Про банки і банківську діяльність»).

Валюта – національна валюта України та іноземна валюта.

20-денний строк подачі повідомлення починається з дня:

- коли суб'єкт декларування або член його сім'ї відкрив валютний рахунок;
- коли суб'єкту декларування стало відомо або повинно було стати відомо про відкриття такого рахунка членом його сім'ї (п. 3 Порядку № 451/21).

Суб'єкт декларування особисто заповнює відповідну електронну форму повідомлення про відкриття ним або членом його сім'ї валютного рахунка в установі банку-нерезидента після автентифікації у персональному електронному кабінеті Реєстру (п. 4 Порядку № 451/21). ПВВР в паперовій формі не подається (п. 7 Порядку № 451/21).

Подання ПВВР до Реєстру підтверджується листами на електронну пошту суб'єкта декларування та у персональному електронному кабінеті суб'єкта декларування.

ПВВР подається незалежно від того, перебуває суб'єкт декларування в Україні чи за її межами.

VI. Повідомлення Національного агентства шляхом внесення інформації до Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (далі – Реєстр) про суттєві зміни в майновому стані суб'єкта декларування

Відповідно до ч. 4 ст. 52 Закону, у разі суттєвої зміни у майновому стані суб'єкта декларування, а саме отримання доходу, придбання майна або здійснення видатку на суму, яка перевищує 50 прожиткових мінімумів, встановлених для працездатних осіб на 1 січня відповідного року, зазначений суб'єкт у **десятиденний строк** з моменту отримання доходу, придбання майна або здійснення видатку зобов'язаний повідомити про це Національне агентство. Зазначена інформація вноситься до Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та оприлюднюється на офіційному веб-сайті Національного агентства.

**Дане положення ст. 52 Закону застосовуються до суб'єктів декларування, які є службовими особами, які займають відповідальне та особливо*

відповідальне становище, а також суб'єктів декларування, які займають посади, пов'язані з високим рівнем корупційних ризиків, відповідно до статті 51-³ Закону України "Про запобігання корупції».

Розмір прожиткових мінімумів для працездатних осіб на 1 січня відповідного року:

Рік	1 ПМ	5 ПМ	50 ПМ	100 ПМ
2020 рік	2 102 грн	10 510 грн	105 100 грн	210 200 грн
2021 рік	2 270 грн	11 350 грн	113 500 грн	227 000 грн
2022 рік	2 481 грн	12 405 грн	124 050 грн	248 100 грн
2023 рік	2 684 грн	13 420 грн	134 200 грн	268 400 грн
2024 рік	3 028 грн	15 140 грн	151 400 грн	302 800 грн

Особливості подачі декларацій військовослужбовцями, за якими зберігається місце роботи і посада на час військової служби.

Суб'єкти декларування з числа військовослужбовців Державної прикордонної служби України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Управління державної охорони України, Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, а також поліцейських поліції особливого призначення, які під час дії воєнного стану залучені до ведення бойових дій у порядку, визначеному ч. 4 ст. 24 Закону України «Про Національну поліцію» (крім суб'єктів декларування із числа військовослужбовців, зазначених у п.п. 1–5 ч. 7 ст. 45 Закону), зобов'язані подати визначені ст. 45 Закону декларації **не пізніше 90 календарних днів** з дня настання першої з таких обставин – припинення або скасування воєнного стану чи звільнення з військової служби (служби в поліції) (абз. 1 ч. 7 ст. 45 Закону).

Зазначена норма Закону поширюється на осіб, за якими зберігаються місце роботи та посада, яка зумовлює обов'язок подання декларацій (тобто які мають дуальний статус), які: призовані на строкову військову службу, призовані на військову службу за призовом осіб офіцерського складу, призовані на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, призовані на військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період; прийняті на військову службу за контрактом, у тому числі шляхом укладення нового контракту на проходження військової служби, під час дії особливого періоду на строк до його закінчення або до дня фактичного звільнення (абз. 1 ч. 7 ст. 45 Закону; ст. 119 КЗпП України).

Такі суб'єкти декларування подають декларації, у т.ч. за 2021, 2022 роки (якщо їх не було подано раніше), не пізніше 90 календарних днів з дня настання першої з таких обставин: припинення / скасування воєнного стану чи звільнення з військової служби (служби в поліції) (абз. 1 ч. 7 ст. 45 Закону, п. 2-7 розділу XIII «Прикінцеві положення» Закону).

Адміністративна відповідальність за порушення вимог фінансового контролю

Ст. 172-6 «Порушення вимог фінансового контролю».

1. Несвоєчасне подання декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, - тягне за собою накладення штрафу від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (850 – 1700 грн.).

2. Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення про відкриття валютного рахунка в установі банку-нерезидента або про суттєві зміни у майновому стані, - тягне за собою накладення штрафу від 100 до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (1700 – 3400 грн.).

3. Дії, передбачені частиною першою або другою, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за такі ж порушення, - тягнуть за собою накладення штрафу від 100 до 300 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (1700 – 5100 грн.) з конфіскацією доходу чи винагороди та з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком на 1 рік.

4. Подання завідомо недостовірних відомостей у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, - тягне за собою накладення штрафу від однієї тисячі до двох тисяч п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Кримінальна відповідальність за порушення вимог фінансового контролю

Ст. 366² «Декларування недостовірної інформації».

1. Умисне внесення суб'єктом декларування завідомо недостовірних відомостей до декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, передбаченої Законом України "Про запобігання корупції", якщо такі відомості відрізняються від достовірних на суму від 500 до 2000 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, - карається штрафом від трьох тисяч до чотирьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадськими роботами на строк від ста п'ятдесяти до двохсот сорока годин або обмеженням волі на строк до двох років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

2. Умисне внесення суб'єктом декларування завідомо недостовірних відомостей до декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, передбаченої Законом України "Про запобігання корупції", якщо такі відомості відрізняються від достовірних на суму понад 2000 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, - карається штрафом від чотирьох тисяч до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадськими роботами на строк від ста п'ятдесяти до двохсот сорока годин, або обмеженням волі на строк до двох років, або позбавленням волі на той самий строк, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

Стаття 366-3 «Неподання суб'єктом декларування декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування»

Умисне неподання суб'єктом декларування декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, передбаченої Законом України "Про запобігання корупції", - карається штрафом від двох тисяч п'ятисот до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадськими роботами на строк від ста п'ятдесяти до двохсот сорока годин або обмеженням волі на строк до двох років, або позбавленням волі строком на один рік, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

Також повідомляємо, що офіційну консультацію від Національного агентства з питань запобігання корупції можливо отримати, направивши листа на електронну пошту info@nazk.gov.ua або за телефоном контакт-центру: (044) 200-06-94.

Додатково зазначасмо, що з актуальними роз'ясненнями стосовно декларування можна ознайомитися в розділі «База знань» офіційного вебсайту Національного агентства з питань запобігання корупції за посиланням: <https://wiki.nazk.gov.ua/>.

Пам'ятку вручено та з нею ознайомлено:

(дата)

(підпис)

(ПІБ)